

***Феномен жіночої
прози***



Департамент культури і туризму
Полтавської обласної державної адміністрації
Обласна бібліотека для юнацтва ім. Олесея Гончара

Феномен жіночої прози

Бібліографічний покажчик

Вип. 5

Полтава – 2022

УДК 016:821.161.2
Ж 42

Укладач: *Ольга Пошибайло*

Феномен жіночої прози : біобібліографічний покажчик / Полтавська обласна бібліотека для юнацтва імені Олеся Гончара ; уклад. О. Пошибайло. – Полтава, 2022. – Вип. 5. – 40 с.

Як усім довести, що ти талановита? Досягти успіху!

Так вже склалося, що жінкам пробивати собі дорогу завжди було непросто.

Література – відображення стану суспільства, вона змінюється разом з ним. Письменник завжди передає у творах своє бачення світу, і чим незвичніше це бачення, тим більше запам'ятовується розповідь. Дуже складно вибрати «найкращих», «найуспішніших» або «найвпливовіших» письменниць. Кожна внесла в літературу дуже серйозний внесок, зміцнила статус жінок не тільки в письменницькій сфері, але в суспільстві в цілому.

Вип. 5 покажчика продовжує висвітлювати твори авторів жінок-переможниць Міжнародного літературного конкурсу «Коронація слова».

Покажчик буде в нагоді викладачам, студентам, бібліотекарям та всім тим хто цікавиться образом жінки в українській літературі.

З М І С Т

<i>Передмова</i>С. 4-10
<i>Бурлака Оксенія</i>С. 11-13
<i>Власенко Ірина</i>С. 13-18
<i>Кубай Юля</i>С. 18-22
<i>Малко Кіра</i>С. 22-25
<i>Мосевич Вероніка</i>С. 25-27
<i>Ніка Нікалео</i>С. 27-33
<i>Саліпа Ольга</i>С 33-37

Передмова

«У кожної жінки, якщо вона збирається писати, повинні бути кошти і своя кімната»

Вірджинія Вулф

Сталий образ жінки в українській літературі вимальовувався століттями. Та, яка завжди нагодує, заколише дітей, встигне прибрати в хаті та не забуває поратися на городі чи в полі. «Берегиня сімейного затишку та благополуччя» – чи не такою поставала жінка в багатьох творах українських письменників? І вони, самі того не прагнувши, виносили та народили стереотип, який і досі живе серед нас.

У творах письменниць минулого, асоціації зі смачним борщем та чистою підлогою кудись зникали. На жаль, шкільна програма з української літератури зачіпає твори Ольги Кобилянської та Лесі Українки достатньо поверхово. Тому питання жіночої дружби, сміливості, незалежності та індивідуальності на уроках майже не обговорюють.

Своїми поглядами щодо питання гендерних стереотипів в українській літературі з нами поділилася викладачка Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Винниченка та літературний критикиня з Кропивницького Ольга Манойлова:

«Українська література – різноманітна і неоднозначна. Було б помилкою говорити про якийсь загальний «образ жінки», бо в різні часи і в різних творах цей образ розкривається не однаково.

Очевидним є те, що література – як художнє відображення реальності – показує соціальну роль жінки в різні часи.

Наприклад, література 17-19 століть втілювала ідеали традиційного патріархального суспільства, в якому жінці відводилася цілком однозначна роль турботливої матері, доброї господині, слухняної доньки – залежно від віку й статусу. У 20 столітті «палітра» образів розширюється, але стереотипів не стає менше. Скажемо відверто, мало які твори шкільної програми (і не тільки більш чи менш «давньої», але й сучасної літератури) пройдуть відомий тест Бехдель на гендерну упередженість, згідно з яким до тексту ставляться три базові вимоги:

1. В ньому є хоча б дві жінки.
2. Вони розмовляють між собою.
3. Вони розмовляють не про чоловіків

А ситуацію в сучасній літературі прокоментувала письменниця, авторка книги «Іду на мир» Ольга Кирилюк: «У сучасній літературі все залежить від авторського світогляду. Маємо багато творів, де жінка всього-на-всього подруга головного героя. Хоч поява великої кількості саме авторок усе ж вплинула на змалювання жіночого образу. Частіше

героїнями почали ставати сильні жінки, які розглядають своє життя не тільки в парадигмі берегині роду. Наприклад, звертає на себе увагу героїня роману Тамари Горіха Зерня «Доця», яка, замість стереотипних сценаріїв родинного щастя, обирає служіння країні в умовах російсько-української війни. Втіленням постфеміністичних ідей можна вважати і роман «Фелікс Австрія» Софії Андрухович.

Незаперечною є думка про те, що сучасна українська література пережила потужну феміністичну революцію в 1990-х – на початку 2000-х років завдяки появі великої кількості письменниць, які на повний голос заявили про жіночі права й потреби в професійній, сексуальній, культурній та інших сферах.

Поза сумнівом, суспільна ситуація за цей час суттєво змінилася: гендерні стереотипи стають менш поширеними, маємо багато прикладів успішної самореалізації жінок, нормальним є опір насильству чи виявам сексизму. Разом із тим, говорячи про типи жінок у сучасній українській літературі, мусимо визнати, що феміністичні тенденції представлені тут у доволі своєрідний спосіб. Для того, щоб розгледіти в текстах сучасної літератури образ сильної й реалізованої жінки, потрібна спеціальна оптика, налаштована дуже лояльно.

Увага до теми історичного минулого, переживання постколоніальної травми, намагання вибудувати нову ідентичність українського суспільства зумовлюють ситуацію, за якої ми говоримо про жінку – історичну героїню майже так само часто, як і про жінку-сучасницю. Запропонований далі огляд не претендує на всеохопність, але включає обрані на розсуд авторки образи героїнь – таких, що ввійшли до культурного дискурсу і стали знаковими, або таких, що відбивають типові тенденції пошуку жінкою свого місця в суспільстві.

▪ **Жінка-жертва**

Учасниця (хоча частіше – просто сучасниця) переломних історичних подій намагається протистояти антиукраїнським силам, але переважно пасивно. Жінка-страдниця, жертва режиму.

Еталонний текст – роман Марії Матіос «Солодка Даруся» (2004).

Головна героїня перебуває поза межами соціуму – буковинського села; вона страждає на німоту й головні болі; односельці вважають жінку несповна розуму. В основі її життєвої трагедії – провина без вини: ще в дитинстві Даруся несвідомо виказала енкаведистам батька, який допомагав бійцям УПА. Мати зненавиділа дочку, наклала на себе руки, відтак життя головної героїні назавжди перетворилося на довічне спокутування «гріха». Єдиний чоловік, який виявив симпатію до жінки – «нефортунний» Іван Цвичок – спеціально переконує її «не любитися з чоловіками» та «лишатися дівкою до смерті».

Сирітство, самотність, придушена сексуальність, бездітність, каліцтво, асоціальність, пасивність, травма, комплекс провини як наслідок «трагічної історії».

У чому сила? Німий докір суспільству й поневолювачам, маргінальність як протест, життя як подвиг страждання та постійне нагадування «ніколи більше».

▪ **Жінка-берегиня роду**

Покликана на світ, аби зберегти одвічний плин спадкоємності поколінь української нації. Може брати участь у суспільно-політичних подіях, але це для неї не головне.

Еталонний текст — роман Оксани Забужко «Музей покинутих секретів» (2010) (історична сюжетна лінія).

Олена (Геля) Довганівна — зв'язкова УПА, яка належить до славетної когорти шляхетних борців за волю України; «Рахеля» — Леа Гольдман, медсестра у шпиталі повстанців. Сенс життя цих жінок — улитися «в нескінченну вервицю вмираючого й воскресаючого, пульсуючого смертною плоттю генотипу». У пошуку обранця ці жінки керуються переважно первісними інстинктами: Геля вагітніє не від позитивного героя, закоханого в неї Адріяна Ватаманюка, а від «сильнішого» — зрадника Стодоли; натомість «Рахеля» віддається Адріянові, відразу повідомляючи, що хоче народити від нього сина. Обидва проекти зазнають поразки: Геля, довідавшись про те, що Стодоля здав повстанців НКВД, вирішує вступити в бій і підірвати себе, аби не «носити в собі його кров»; «Рахеля» накладає на себе руки у в'язниці, а народжений нею від бездоганного носія української крові син стає офіцером КДБ — ворогом нації.

Посутній сумнів у тому, що жінка здатна служити «чистій ідеї»; легітиміація сексуальності тільки у зв'язку з репродуктивною функцією; визначення значущості жінки не через її особистісні риси чи діяльність, а через готовність виступити інструментом збереження роду.

У чому сила? У тяжкі історичні моменти основою для консолідації має виступати національна ідея та підтримання генофонду (шкода, що часто щось іде не за сценарієм).

▪ **Жінка-борчиня**

Бере активну участь у визвольних змаганнях, виступає символом боротьби.

Еталонний текст — роман Василя Шкляра «Маруся» (2014).

1919 рік, шістнадцятирічна гімназистка Олександра Соколовська після смерті братів, повстанських отаманів, очолює тисячне народне військо на Житомирщині, яке спільно з частинами Галицької армії наступає на Київ. Національний пафос роману виявляється в незворушній рішучості «держати Україну», що її демонструють як галичани, так і наддніпрянці, та через історію кохання отаманші Марусі й офіцера УГА Мирона Гірняка, яку автор намагається всіляко зіпсувати своїм традиційним антиеротичним сюсюканням («налилися груденята, набубнявіли черешеньки» тощо). Головна героїня неперевершена в кіннотній атаці, «уміла тримати дистанцію з ворогом більшу за розмах

шаблі чи списа, а стріляла що з карабіна, що з револьвера краще за багатьох козаків». Тендітне веснянкувате дівчисько, Маруся заслужила репутацію відьми: мовляв, уміла відводити кулю рукою; могла вибратися зв'язана з «холодної»; у романі вона морочить голову бандитам, показуючи, як «не боїться вогню», рятується від рук червоного комісара в безнадійній ситуації.

Абсолютна ідеалізація, наділення героїні надприродними можливостями, життя й кохання, покладені на вівтар служіння Україні, прямолінійне й однозначне конструювання образу за вимогами жанру масової літератури.

У чому сила? Попри те, що жінку змушують до цього насамперед трагічні історичні обставини, вона є активною учасницею визвольної боротьби завдяки власному хисту й військовим навичкам

▪ **Феміністка в історичному антуражі**

Живе в часи панування патріархату, але намагається в той чи інший спосіб вивільнитися з під влади соціальних та релігійних обмежень.

Еталонні тексти — «Гербарій коханців» (2011) Наталки Сняданко, «Мелодія кави в тональності кардамону» (2013) Наталі Гурницької, «Фелікс Австрія» (2014) Софії Андрухович.

Місце дії — стара добра Австро-Угорська імперія, середина ХІХ (у Гурницької) чи злам ХІХ і ХХ століть (у Сняданко та Андрухович).

Тета Амалія з «Гербарію коханців», яка сама має фізичну ваду, вирішує відкрити заклад нетривіального ґатунку — гарем-комуну, до якої могли вступати тільки чоловіки інваліди. Свої переживання від нетипового (в очах більшості людей) сексу та досвід спроб подолати закорінену на підсвідомому рівні огиду до каліцтва вона фіксує у щоденнику.

Героїня «Мелодії кави в тональності кардамону» Анна, юна дівчина-сирота, кохає Адама, але він одружений. Постійною проблемою героїні є побоювання, що «тепер усі засуджуватимуть мене», «скажуть, що геть безсоромна», які їй, утім, удається подолати в обіймах коханого. Не зайнята більше нічим у житті, Анна віддано любить Адама, після смерті дружини нарешті досягає родинного щастя, опікується чоловіком і дітьми. Власне, описи опікування поступово витісняють змалювання еротичних сцен, яких нібито вимагає жанр мелодрами.

У романі «Фелікс Австрія» Стефа та Анеля разом із дитинства. Їхні стосунки побудовані на вибуховій суміші довірчої дружби, майже лесбійської любові та приниження служниці панією. Гостроти ситуації надає співмешкання подруг із чоловіком Анелі Петром та пристрасть Стефи до одруженого священика Йосипа. Із усіх складних обставин героїні виходять традиційно — через істеріку, підпалюючи врешті-решт омріяний щойно збудований будинок.

У чому сила? Сексуальні збочення, сварки, ревнощі, гіпертрофовані емоції, адюльтер, поступове усвідомлення

гомосексуальності, притлумлених і сублімованих потягів — саме вони розхитали традиційну систему цінностей.

▪ ***Self-made стерва***

Сучасна жінка, освічена та сексуально розкута, яка досягла успіхів у кар'єрі та — опціонально — в особистому житті. Формально під цей тип потрапляють героїні багатьох українських письменниць — від Ірени Карпи до Ірен Роздобудько, проте мало кому з них удалося стати знаковим образом сучасної жінки.

Еталонний текст — «Музей покинутих секретів» Оксани Забужко (сучасна сюжетна лінія).

Героїні цього роману «написані» з реальних прототипів. Для образу відомої журналістки й телеведучої Дарини Гощинської цим прототипом стала сама авторка; риси знаної літературознавиці Соломії Павличко втілила успішна художниця Владислава Матусевич. Обидві жінки в тексті Забужко наділені сильним характером, вродою й талантом; вони сексуально привабливі, здатні на глибоке почуття; мають постійних партнерів, хоч і не завжди ці чоловіки «дотягують» до високого ідеалу; реалізовані у професійній сфері; одягнені в наймодніші бренди й можуть дозволити собі певний рівень життя.

Трагічна загибель художниці на Бориспільській трасі дозволяє зберегти її образ значною мірою ідеалізованим, відтак центральне місце в романі посідає Дарина, розкриваючись на повну. Гощинській не бракує ні темпераменту, ні самооцінки, ні критичного ставлення до навколишнього світу, зокрема його жіночої частини. Поза сумнівом, юні Юлічки, Светочки, Настуні, а також огидне «гергеписте бабисько» та інші представниці старшого покоління — словом, майже усі жінки, крім самої Дарини та її посестри-Влади, — в очах героїні тупуваті, позбавлені смаку, сексуально стурбовані, продажні, грубі, невиховані, брехливі та з целюлітом. Тим успішнішою й привабливішою виглядає на їхньому тлі вона сама.

У чому сила? У стервозності. Поряд з ідеалізованими, але водночас закомплексованими й травмованими образами жінок часом для контрасту мають з'являтися цілеспрямовані й яскраві стерви, котрі збурюють суспільний спокій.

▪ ***Тепла жінка до кави***

Утім, не всім же бути стервами. Сучасна українська література не цурається й образу жінки, для якої основними цінностями є насамперед родина й домашній затишок.

Еталонний текст — «Теплі історії до кави» (2012) Надійки Гербіш.

Ця збірка короткої прози дала поштовх до появи в сучасній українській літературі цілого «теплого» напрямку, що став популярним на противагу «проблемній» книгопродукції соціального чи історичного звучання.

Героїні Гербіш — також переважно освічені жінки, які мають фах і роботу, однак не це складає сенс їхнього життя. Сенс полягає в іншому: заварювати чай із цинамоном, готувати сирники, пити каву під пледом, дарувати любов, турботу й затишок Йому — коханому чоловіку. Мешкають ці теплі жінки здебільшого в селах чи маленьких містечках, що є «оазою серед пустелі робочих проєктів, дедлайнів, суперечок із керівництвом і підлеглими». Якщо вони ще не мають коханого чоловіка, то беззастережно вірять у те, що одного прекрасного дня він неодмінно з'явиться; їхнє почуття завжди поєднане з сексуальним потягом; вони не ханжі й не пуританки. От тільки все, що випадає з окресленого кола кавового раю, не має жодної цінності; воно несправжнє, штучне, другорядне — і часом героїням «Теплих історій...» буває важко приховати свою відразу до цього — зовнішнього — світу.

У чому сила? Реабілітація традиційних поглядів на стосунки й родину та потужний кавовий виклик поширеному стереотипу «усі баби — дури, усі мужики — козли».

▪ **Жінка й АТО**

Історія робить круті віражі — українські письменники ще не проговорили травми попередньої війни, а життя дає сумний матеріал для осмислення місця жінки у війні теперішній. Зрозуміло, що цей процес щойно розпочався, тому еталонного тексту тут бути не може.

Автори лише намагаються віднайти жанрові та стильові шляхи до опрацювання теми. Так, доволі мелодраматичною є історія полоненого українського військового й дівчини з Донбасу в романі Галини Вдовиченко «Маріупольський процес» (2015). Сила кохання переконує головну героїню перейти «на наш» бік, проте ніяких більш рішучих дій вона не робить, займаючи традиційну позицію очікування.

Жінки — учасниці Майдану, волонтерки змальовані в розлогій епопеї «2014» (2015) Владислава Івченка, який доволі прямолінійно, часто з ухилом у чорний гумор подає події першого року війни. Із його тексту можна викристалізувати багато проблемних тем — до них належить зокрема й епізод зі згвалтуванням однієї з волонтерок, що потрапляє в зону, підконтрольну сепарам.

Попри численні виклики й небезпеки, фронт нині не є закритою для жінок територією, більше того — він набуває певної притягальної сили, як от для героїнь оповідань Юлії Ілюхи зі збірки «Неболови» (2016): добровольцем у зону АТО вирушає Лідка артистка; туди ж повертається Лера-Барбі, так і не «вписавшись» у «мирну» обстановку.

Письменники балансують між художньою вигадкою й документалістикою. Першої очевидно більше в новелах Васіліси Трофимович («Любов на лінії вогню», (2016)), доволі посередніх як за стилем, так і за ідейним наповненням. Ідеальні прекрасні жінки, частина з яких іде на передову, переживши розчарування в коханні, сусідять тут із фронтowymi та прифронтowymi курвами — теж, за великим рахунком, героїнями сучасної української прози.

Натомість реалістичними спогадами дівчини, яка на війні втратила коханого, є щоденник «Життя P.S» Валерії Бурлакової. Лера й Морячок служили разом на шахті «Бутовці». Жінка-воїн, жінка-товариш, жінка-коханка. Коли в день загибелі Морячка один із товаришів по службі пробує її домагатися, вона б'є його, вже лежачого, в обличчя з ноги. Це вони теж тепер уже вміють.

У чому сила? Цей тип перебуває на стадії формування, а тому передбачити найяскравіші його втілення неможливо, однак наразі можна констатувати спробу авторів показати: жінка під час нинішніх суспільних катаклізмів — не декорація й не фон, не статистка історичної драми, не засіб продовження роду й не заручниця обставин, а особистість, яка намагається впливати на події та брати в них активну участь.

Як бачимо, жінки в літературних творах змінювали свій образ відповідно до певних епох. Література, яка твориться сьогодні, вже відходить від єдиного образу. Проте не варто забувати, що письменництво лише відображає реальність і те, як ми будемо жити сьогодні, безпосередньо вплине на те, як про це читатимуть наступні покоління.



Бурлака Оксенія



Оксенія Бурлака — письменниця, композиторка, копірайтерка, засновниця студії креативного копірайтингу «СЛОН: купи слова». Переможниця міжнародного конкурсу «Коронація слова-2020» у номінації «Вибір видавця».

У мене багато імен. У паспорті написано «Оксана», мама називає — Ксаша, друзі звать Ксюша, а в літературній тусовці мене знають як Оксенію. Я абсолютно творча особистість, пишу прозові й віршовані твори, граю на фортепіано, створюю авторську музику та ліричні пісні.

Народилася 19 березня 1990 року у місті Києві. Мрія про те, щоб стати письменницею з'явилась у серці, коли мені виповнилося 14 років. У цьому віці почала писати прозові та віршовані твори. Перемагала у багатьох шкільних конкурсах.

В дитинстві ходила у музичну школу, грала у театральній студії. В 11 класі здобула відзнаку кращої учениці, завдяки чому поїхала у підлітковий табір «Артек» з командою лідерів Подільського району.

Після закінчення школи вступила на факультет журналістики КиМУ. У 2013 році отримала червоний диплом магістра.

В якості піар-спеціалістки та копірайтерки працювала з гуртом НЕАНГЕЛИ (2017-2018), а також з українською співачкою Гайтаною (2011-2012), разом із командою артистки побувала на міжнародному пісенному конкурсі «Євробачення-2012».

У 2013 випустила свою дебютну книгу «Просто так вийшло». Потім у 2017 у продаж вийшли: електронна книга «Звездам не дано любити», а також два цифрові музичні альбоми авторської інструментальної музики.

У 2019 розпочала співпрацю з видавництвом «Академія». У сегменті підліткової літератури дебютувала повістю «Поцілунок був не останній».

У 2020 році вийшла друга книга у жанрі young adult «Розірваний кадр». «2020 вважаю роком здійснення мрій, адже я здобула таку довгоочікувану перемогу у конкурсі «Коронація слова 2020» у номінації «Вибір видавця». До слова, свої рукописи на конкурс я почала надсилати з 17 років, надихнувшись книгою Ірен Роздобудько «Гудзик».

Крім літературної творчості я займаюся комерційним копірайтингом. У 2020 році відкрила свою студію «СЛОН: купи слова» та запустила авторський онлайн-курс комерційного письма.

Виховую сина, захоплююсь поезією, ліричною музикою та медитаціями, вважаю себе мрійницею та оптимістом. Вірю у краще, знаю, що в цьому світі трапляються дива. У своїх книгах порушую важливі соціальні теми, які здатні

зачепити душу і серце читача. Обожаю драматичні сюжети та мелодрами. Коли у людини з'являються сльози під час читання моїх книг — для мене це найбільша нагорода».

Письменниця назвала 5 топ речей, що її надихають:

- ✓ **Досягнення.** Немає нічого прекраснішого за дні, коли виходить з друку твоя нова книга або ти перемагаєш у конкурсі, або тебе хвалить замовник.
- ✓ **Подорожі.** Я подорожую не часто, але дуже хочу це змінити, тому що зміна обстановки й виїзд до моря — то ейфорія. Дуже багато сил і натхнення мені дарують дні, проведені біля солоних хвиль.
- ✓ **Відгуки.** Коли отримую відгуки читачів, потім цілий день ходжу зачаровано-щаслива. Це неймовірно, коли світ, створений тобою, відгукується читачеві. В цю мить ви ніби стаєте одним цілим.
- ✓ **Зустрічі з друзями.**
- ✓ **Театр і книги.**

Нагороди та відзнаки:

- ✚ **2020** – Відзнака у номінації «Вибір видавців» на конкурсі «Коронація слова» за книжку «Платонічне кохання»

«Платонічне кохання»



Презентація відбулась 27 березня 2021 року у форматі поетичного вечору при свічках.

У межах презентації Оксенія Бурлака поділилася історією свого творчого становлення, розповівши, що на перемогу в «Коронації слова» її надихнула письменниця Ірен Роздобудько і книга «Гудзик», на якій вона вперше побачила ту саму «червону мітку» ще у далекому 2008 році.

На презентації Оксенія читала поезію Роберта Рождественського, Едуарда Асадова, Анни Ахматової, Марини Цветаєвої, Ліни Костенко, свої авторські вірші, а також представила авторські мелодії у супроводі скрипки.

Роман розповідає про неймовірну історію кохання, яке накриває головних героїв з

головою.

Чи вірите ви у твердження, що протилежності притягуються? Чи можна побудувати щастя з людиною, яка не схожа на тебе? Головна героїня Аня приїжджає до мегаполісу, щоб налагодити своє життя. А персонаж Платон все життя проживає в цьому місті. Вона наймається на роботу офіціанткою, щоб заробити гроші. Він не жалкує зароблене на походи до клубів та красунь.

Головні герої не мають нічого спільного, але потім Аня знайомиться з папою Платона. Лев Дмитрович окутує її всім: квартирою, безпекою та навіть тим же рестораном. Героїня відчуває себе щасливою до поки не зустрічає Платона. Вона ще не знаю, що він здатен позбавити її всього та навіть любові.

Якщо ви хочете дізнатись, що чекає далі на героїв роману, тоді починайте читати онлайн книгу «Платонічне кохання» Оксенії Бурлаки українською мовою. Вам відкриються шалені моменти кохання, які переплетуться з болем та відчаєм від жорстких дій коханої людини.

Список літератури

Бурлака О. Платонічне кохання : роман / О. Бурлака. – Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2021. – 272 с. : тв.

Електронні ресурси

Гулей М. Улюблені книги: Оксенія Бурлака : інтерв'ю [Електронний каталог] // ЧИТАЙ : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – [Б. м.], 2020. – Режим доступу: <https://chytay-ua.com/view.php?id=1035> (дата звернення: 22.11.2022). – Назва з екрана.

Оксенія Бурлака [Електронний ресурс] // КСД : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – [Б. м. : б. в.]. – Режим доступу: <https://bookclub.ua/read/burlaka/> (дата звернення: 22.11.2022). – Назва з екрана.

«Платонічне кохання» Оксенія Бурлака [Електронний ресурс] // KnigoGo : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – [Б. м. : б. в.]. – Режим доступу: <https://knigogo.com.ua/knigi/platonichne-kohannya/> (дата звернення: 22.11.2022). – Назва з екрана.

Власенко Ірина



Ірина Власенко народилася 24 жовтня 1965 — українська письменниця, дипломантка Міжнародного конкурсу «Коронація слова» (2017, 2019), лауреатка Державної премії імені Миколи Гоголя (2019). У 1983 році закінчила середню школу № 20 у місті Кам'янське (тоді Дніпродзержинськ). Після чого вступила до Київського Національного педагогічного університету імені М. Драгоманова, факультет російської філології (спеціальність вчитель російської мови і літератури). Працювала вчителем російської мови і літератури в Києві, а після заміжжя у російському місті Нижній Новгород.

З 2002 року проживає в місті Києві. Працювала менеджером з продажів у різних компаніях. Захоплювалася популярною психологією. Пробувала себе у ролі позаштатного журналіста. Пише статті на «жіночі» і морально-етичні теми: про психологію стосунків, кохання, виховання, історії відомих особистостей. І стає

відомою і улюбленою авторкою мережевих жіночих ресурсів, чиї часом провокативні і контраверсійні статті викликають жваві обговорення у читацької аудиторії. Пробоє писати вірші і прозу. Публікує їх у мережевих літературно-художніх виданнях: «Нова література», «Сніговий ком» та інші.

Відчуваючи, що комерційна діяльність заважає самореалізації, з 2012 року повертається до роботи в школі. Працює учителем зарубіжної літератури у інноваційному закладі освіти «Центрі дистанційної освіти «Джерело».

Після Революції Гідності свідомо почала писати українською.

Ірина Власенко – відома мережева авторка, вільна журналістка і блогерка, чиї своєрідні й цікаві статті та короткі оповідання користуються великою популярністю в широкій читацької аудиторії та завжди викликають гарячі дискусії і обговорення. Вона киянка, обожає своє місто і з задоволенням пише про тих, хто тут живе. «Мені подобається вивчати історії наших сучасників, звичайних людей: дещо нещасних, розчарованих і втомлених, які, попри все, не втрачають віри в краще. Писати про них – це ніби малювати дивовижні реальні картинки, що могли б пояснити чи допомогти читачу побачити у повсякденності щось дуже важливе й навіть величне, що наповнює його змістом і робить незвичайним. Кожній людині, на мій погляд, потрібно знати, що його життя особливе, що воно не марне і має не лише особистий, але й загальнолюдський сенс».

Перші статті, вірші і прозу Ірина Власенко публікувала у мережі російською мовою.

У 2006 році Ірина Власенко вперше спробувала писати у біографічному жанрі. У російському видавництві «Білий город» вийшла книга «Андрій Подшивалов» – це збірка біографічних новел про російського художника (російською мовою).

У 2009 році сучасний міський роман «Синдром зародка», який піднімає гострі соціально-психологічні проблеми сучасності, зокрема абортів і покинутих дітей, потрапив у фінал конкурсу «Євроформат-2009», але тільки у 2015 книга вийшла в електронному вигляді у видавництві Стрельбицького, а 2019 році у паперовому варіанті у видавництві «Кондор».

З 2016 року бере участь у колективному проєкті видавництва КМ-букс в серії короткої прози «Дорожні історії».

У 2017 році рукопис роману «Чужі скарби» отримав Спеціальну відзнаку за розкриття суспільної проблеми від Київського університету імені Б. Грінченка на «Коронації слова». У 2018 році у видавництві «VIVAT» вийшла однойменна книга. А 2019 року цей роман став лауреатом Державної премії імені М. В. Гоголя.

Питання пошуку української ідентичності, якому присвячено більшу частину оповіді, стало темою наукового дослідження у колективній монографії кафедри української літератури і компаративістики та кафедри світової літератури Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка «Типологія ідентичностей у художньому і критичному дискурсах».

У 2019 диплом «Коронації слова» отримав рукопис роману Ірини Власенко «Всередині яблука».

В цьому ж році у видавництві «Юніверс» вийшла книга «Учителька німецької», заснована на реальних подіях, автором ідеї книги стала Холодняк Людмила, вона розповіла історію своєї матері-іспанки, яка дівчинкою потрапила у СРСР під час громадянської війни 1936 року в Іспанії. Книга була презентована на Міжнародному фестивалі української культури у місті Барселона.

У 2020 році у видавництві «Кондор» вийшов роман «Квітка з Манхеттена», присвячений американській співачці з українським корінням Квітці Цісик.

У 2020 році книга «Учителька німецької» потрапила у короткий список літературної премії «Зустріч».

Реалістичні твори письменниці присвячені соціально-психологічним проблемам сучасності, які тісно пов'язані зі складною і суперечливою історією України.

Нагороди та відзнаки:

- ✚ **2017** – Спеціальна відзнака за розкриття суспільної проблеми від Київського університету імені Б. Грінченка на «Коронації слова» **2017** рік за роман «Чужі скарби»;
- ✚ **2019** – Державна премія ім. М. Гоголя **2019** рік за роман «Чужі скарби»;
- ✚ **2019** – Диплом «Коронації слова» **2019** рік за рукопис роману «Всередині яблука».
- ✚ **2020** – Відзнака «Вибір видавництва «Кондор» – за роман «Спіраль мовчання» «Коронація слова-2020»;
- ✚ **2020** – Диплом I ступеню у номінації Прозові твори Міжнародного літературного конкурсу прозових україномовних видань «**DMJPRO-BOOK-FEST-2020**» за книгу «Синдром зародка»

«Чужі скарби»



Нова книга Ірини Власенко «Чужі скарби» здобула спеціальну відзнаку «Коронації слова» 2017 року за розкриття суспільної теми. І, дійсно, книга заслуговує на таку високу пошану й визнання, бо роман справді вартісний. Він розкриває декілька історичних пластів: від часів Київської Русі до козацтва. Хоча його основні події відбуваються у двадцятому та двадцять першому століттях у двох країнах – Франції і Україні. Бо, як виявилось історії цих країн мають набагато більше спільного, а не тільки постать Анни Ярославни (дочки Ярослава Мудрого), котра стала правителькою Франції.

«Чужі скарби» – це столітня сімейна сага, це історія з родинної скрині. Її ж серцевина – Анні Щербініна, уродженки Франції, українки по крові. Її далекі предки ще у дев'ятнадцятому столітті осіли в Парижі, але свою українську ідентичність пронесли крізь віки. Бабуся Анні щедро частувала онучку оповідками про славетні подвиги козаків-характерників, описувала мальовничу й барвисту Україну, її бездонні чорноземи, щиросердних людей. У Анні склалося стійке враження про рідний край як про Землю Обітовану. Коли за велінням долі у середині п'ятдесятих років її ніжки ступили на рідну землю, її розпачу й розчаруванню не було меж. Але це вже буде потім, після сиротинця у Монжероні...

А спершу були скарби, дивні блискучі камінці у військовій сумці на горищі будинку для дітей-сиріт Другої світової війни. Троє майже дорослих друзів Анні, П'єр та Ліза віднайшли скарб й заховали його у саду під скульптурою Маленького принца. Згодом цьому скарбові будуть приписувати страшні трагедії, котрі будуть траплятися у їхньому житті. Здається скарб несе одні нещастя. Але свою карму камінці виправлять в двадцятому столітті, стануть у пригоді воякові АТО, дітям біженцям... А ще вони поєднають один часовий ланцюг, розірваний на довгих шістдесят років розлукою двох закоханих сердець. Збігів, щасливих й не дуже випадків у романі Ірини Власенко так багато, що складно втриматися й не розповісти увесь сюжет.

Історія, котру розповідає у своїй книзі письменниця просто неймовірна. У просту й водночас багатогранну сюжетну колізію Ірина Власенко вкладає міцний стержень. Образи, локації, описи, фактаж, історичність, філософічність, навіть мистецька складова твору – все пропрацьовано до найменших деталей. Закоханість авторки в Париж (мені чомусь так здається) проступає на кожному кроці: вона, як і її герої люблять це місто. Раціональний патріотизм та любов до України, її звичаїв, історії та культури все це притаманне авторці та персонажам роману.

«Всередині яблука»



Що робити професійному психологу, який має витягувати людей із безодні, але сам висить на волоссині відчаю і зневіри? Хто допоможе йому повернути сенс життя? Невже цей дивак у пластикових капцях, сільський філософ і вічний мандрівник, який блукає безкрайнім Борщагівським полем і живе, наче всередині яблука. А може, секрет щастя знає справжній Шекспір, таємницю якого вдалося розгадати головному герою?

Є дуже давні загадки... Постаць Вільяма Шекспіра – неперевершеного драматурга, майстра сонетів, автора, який був взірцем для багатьох поколінь літераторів – хвилює й досі

сучасних дослідників своєю таємничістю. Хто це насправді? Одна людина?

Декілька людей?

Для чого була розпочата вся ця гра в авторів...

Шляхи головних героїв роману: психолога, Василя, Зосі, так чи інакше, переплітаються з ім'ям Шекспіра і наближають нас до відповіді на ці запитання. Вивчає таємниці походження Шекспіра і англійський дослідник Чарлі, про що розповідає, виступаючи з лекціями в різних країнах. Сподіваючись дізнатися від нього всю правду про Шекспіра, Зося переїде до нього в Англію. Та чи отримає те, про що так мріяла? Художні портрети трьох головних героїв так майстерно прописані автором, що ти сприймаєш їх як давніх друзів. Радієш і переживаєш разом з ними різні події їхнього непростого життя. Про деякі – не можна читати без сліз. Настільки переймаєшся, що перебуваєш під враженням ще тривалий час.

Розділи книги, завдяки деталям, дають можливість органічно перебувати як у теперішньому часі так і в часи епохи Відродження. Неочікувані зустрічі, відверті бесіди, сні, самопізнання, вічні пошуки істини, історичні факти, все це робить читання книги захоплюючим. Аби тільки не загубитися у подорожах в іншу епоху, не помилитися з вектором пошуків... Найцінніше всередині...

Автор вміло і правдиво висвітлює у своїй книзі болючі моменти нашого сьогодення: зламані долі людей, усвідомлення ними місії і міри відповідальності в часи війни на Сході України, проблеми на шляху повернення до мирного життя, злочинні зловживання і безкарність, тощо. Книга примушує замислитися, не квапитися з висновками, піддавати сумнівам навіть, на перший погляд, беззаперечні і загальновідомі істини... Дивитися вглиб. Віднайти своє яблуко...

«Спіраль мовчання»



«Воно було безмовним і пристрасним. Чи то кохання, чи то шалене бажання доторку. Ховаючись десь всередині мовчання, ми не говорили про почуття. Це мовчання було схоже на спіраль, витки якої збільшувалися в діаметрі, пропускаючи нас все глибше і далі на територію чужого тіла – все інше залишалося незнаною таємницею. Ми старанно вивчали лише тілесні звички й підлаштовувалися одне під одного, як глибоководні риби підлаштовуються під вигини морського дна».

Уривок з книги

На тележурналістку Вікторію Терелецьку після виборів нападає безсоння. Вона впевнена, що це не випадковість. Чотири роки тому з нею вже відбувалося щось подібне, і тоді безсоння привело до жахливих і трагічних подій в її житті. Аналізуючи минуле і сьогодення, вона

розуміє, що спіраль мовчання, в який вона весь час ховалась від реальності, розкрутилась у зворотній бік до вихідної точки непереборної правди. Тепер потрібно знайти в собі сміливість і сили її прийняти.

Список літератури

Власенко І. Чужі скарби : роман / І. Власенко. – Харків : Vivat, 2018. – 320 с.
Відома цьогорічна лауреатка премії ім. Гоголя // Українська літературна газета. – 2019. – 29 берез. – С. 2.

Електронні ресурси

Басан О. Рецензія на книгу «Чужі скарби» [Електронний ресурс] / О. Басан // Booklya : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – [Б. м.], 2018. – Режим доступу: <https://web.archive.org/web/20200203094552/https://www.booklya.ua/critique/retsenziya-na-knigu-chuzh-skarbi-59905/> (дата звернення: 8.12.2022). – Назва з екрана.

Горобей О. Книга «Всередині яблука» – Ірина Власенко : рецензія [Електронний ресурс] / О. Горобей // Yakaboo : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – [Б. м.], 2021. – Режим доступу: <https://www.yakaboo.ua/ua/vseredini-jabluka.html> (дата звернення: 8.12.2022). – Назва з екрана.

Ірина Власенко – Біографія, книги, отзиви, цитати [Електронний ресурс] // LiveLib : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – [Б. м.: б. в.]. – Режим доступу: <https://www.livelib.ru/author/160369-irina-vlasenko> (дата звернення 8.12.2022). – Назва з екрана.

«Спіраль мовчання» Ірина Власенко [Електронний ресурс] // Ua-Book : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – [Б. м. : б. в.]. – Режим доступу: <https://ua-book.com/knyhy/proza/suchasna-proza/spiral-movchannia-iryna-vlasenko/> (дата звернення: 8.12.2022). – Назва з екрана.

Кубай Юля



Юлія Валеріївна Кубай — українська письменниця, лауреатка Міжнародного конкурсу «Коронація слова» 2016 року.

Юлія Кубай народилася 8 жовтня 1993 року в місті Ковель Волинської області. У 2010 році закінчила загальноосвітню школу № 10, після чого вступила до Національного авіаційного університету (кафедра комп'ютерно-мультимедійних видань). З 2010 року мешкає в місті Києві.

Працювала на посаді дизайнер-верстальщик у видавничому домі «Здоров'я України». Працює в ОTR Bank, Україна.

Юлія Кубай — авторка роману «Душа», переможця Міжнародного літературного конкурсу «2016», друга премія. У романі примхливо переплітаються жорстокість

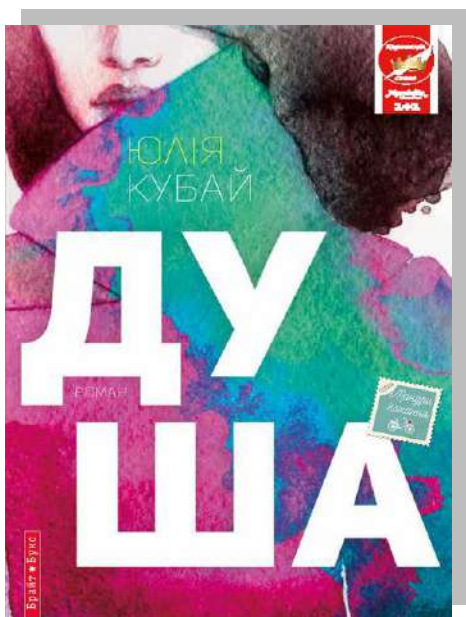
світу політики, хворі марення, невинна любов і породжені музикою прекрасні картини.

Наразі займається малюванням. Малює пейзажі. Використовує акварель.

Нагороди та відзнаки:

- ✚ **2016** – II премія конкурсу Коронація слова у номінації «Романи» за роман «Душа»
- ✚ **2020** – відзнака «Вибір видавництва» «Клуб Сімейного Дозвілля» за роман «Ідеальність» – Коронація слова

«Душа»



Що спільного між успішним політиком і дівчиною з психіатричної лікарні? Хто з них сильніший? Хто здатен змінити життя іншого?

Виявляється, мрії про інший спосіб життя приходять до всіх. Навіть до тих, хто обіймає найвищі посади і, здається, керує світом. І щоби визнати ці мрії, їм доводиться шукати відповіді на дуже прості питання.

Коли востаннє ти радів снігу? Якого кольору твоя душа? Хто ти?

А іноді треба й не просто озирнутися назад, а буквально наново пережити найважчі миті свого життя.

І тоді випадково почута мелодія озивається прекрасними картинами іншого, але такого близького світу. Озивається десь усередині. У душі. Твоїй душі...

Якщо вона, звісно, із тобою. Якщо вона не загубилася, полишивши тебе саму серед примар і марень. Тоді музика гукатиме її. Проситиме повернутися. Розказуватиме душі, як важко без неї жити. Душе моя...

«Можливо, хтось, прочитавши книгу, скаже: вигадана історія із присмаком детективу. Про що йдеться?»

Та не все так просто. Юлія змалює цілий світ у його світлих сірих, навіть чорних тонах, різнобарв'ї і жорстокому занепаді, залишаючи нам право робити висновки.

«В одній книзі я читала, що світ був створений за певну кількість днів. Він був досконалим... Його створили по частинках, і, зрештою, він був абсолютно цілим... Із часом світ почав удосконалюватися і втратив те, що було в ньому від самого початку...».

Письменниця, натхненна музикою, спонукає до роздумів. Справді: наше життя народжується, як перший звук мелодії. Згодом звучить в унісон з іншими звуками, голоснішає, розвивається, розквітає, злітає до неба і раптом невмолимо звужується (часом миттєво) в одну чорну крапку. В тій крапці, немов у чорній дірі Космосу, спресована світла, ніжна душа, як і душа холодна, всевладна.

Марк, мер міста, заради рейтингу відвідує психлікарню і раптом відкриває інший, невідомий для нього світ: «Люди там приємніші, ніж мої працівники». Він ловить себе на думці: «Часом єдиним місцем відпочинку для мене є психіатрична лікарня». І як вирок: «Усі ми трохи божевільні, ненормальності видаються нормальними явищами...».

Скажете, надумано? Аж ніяк! Цей шалений сучасний світ справді часом бачиться шизофренічним, бо з кожним роком гіршає, занепадає морально.

Це нам письменниця розкриває неадекватний довколишній світ: «Ми беремо участь у реаліті-шоу під назвою «Життя». Воно збирає мільярди людей, та лиш одиниці щось виграють.

А в чому цей виграш?

Юлія впевнена, що «кожному з нас призначена пара, з якою ми складаємо справжню гармонію. Нам дають одну на двох душу...». І єдина перепона для щасливої гармонії: «Як віднайти душу, коли навколо стільки лиць? Ідемо наосліп, зовсім глухі до навколишнього світу, гукаємо її, сподіваючись бути почутими».

Юлія Кубай, попри все, хоче щастя своїм героям. Вона ламає стереотипи і єднає душі Роксани і Марка. Це єднання непросто. Воно вище хворості дівчини і важливіше від п'єдесталів високої влади. Бо й справді, хвора не тільки Роксана – симптомами хвороби під назвою влада уражений і Марк.

Фінал роману «Душа» проникнутий оптимізмом. Де б не літала ваша друга половинка душі, в якому б світі далекому не існувала, ту «єдину мелодію», що «озивається до нашої душі», віднайти можна, «її вчує наше серце, і навіть розум не суперечитиме цьому вибору...».

Цей роман потрібно читати, відчувати його нервами і, насолоджуючись, переосмислювати своє життя.

«Ідеальність»



«Я любила не твою ідеальність, а твої недоліки», саме такий слоган можна використати для книги «Ідеальність» Юлії Кубай. Чи можливо створити своє ідеальне життя, розбивши його на відсотки? Якщо так, то які наслідки чекають? Що робити коли ідеальність почне руйнуватися.

Усе життя Андрій прагнув бути ідеальним. Настільки, щоб інші поруч із ним почувалися недосконалыми. Бо Андрій — успішний юрист із блискучою освітою та кар'єрою в Англії, харизматичний вродливець, одружений із красунею з красунь, батько двох чудових дітей. Однак цей ідеальний світ почав розсипатися. Фатальна автокатастрофа забрала життя дружини та дітей. Андрія накрили чорні,

безпросвітні дні. Раптом хтось починає надсилати йому дивні записки. Їхній зміст

шокує: аварія не була випадковою. Хтось виставив жорстокий рахунок, який Андрій сплатив сповна. Але кому і чим цей ідеальний чоловік так завинив?

Відгук:

«Я любила не твою ідеальність, а твої недоліки.»

Чи можна за допомогою статистики й відсотків створити ідеальне життя?

Ідеальні стосунки? Людину?

А чи можливо емоції й почуття замінити «виконанням добової норми»?

А чи 100% дотримання правил рятує «людяність» чи навпаки - знищує?

Я вгадала «задум» майже одразу, але читати було не менш цікаво!

Мені імпонувало те, що дія проходила на тлі, як мінімум трьох країн.

Я відчула «свій/чужий емігрантський біль».

Багато цікавих роздумів і описів, хоча іноді відчувалась пересиченість ними.

Чи ідеальна ця історія?

Не зовсім

Не чіткий мотив «поганців», не зовсім повірила в фінал, але загалом - гарно!

Оксана Мількевич

Цитата:

«Знаєш, ти думаєш, що я сильний... Можливо, так і є.

Ось тільки я сильний, бо прийняв власного ворога.

Адже мій головний ворог - це біль.

Мій біль мовчав десь глибоко всередині, лише іноді видаючи з себе щось на зразок скиглення, але відразу замовкав. Я скинув його на дно своєї чорної душі, сподіваючись, що він розіб'ється об тверду поверхню, але цього не сталося. Він лише закричав. Звук луною відбивався в моїй свідомості.

Мій біль любить згортатися калачиком на дні і тихо стогнати від безвиході. Часом він дає про себе знати, чіпляючись гострими нігтями за стіни, намагаючись піднятися або вилізти з ями. Йому, як і багатьом людям, потрібна свобода, він потребує того, щоб його почули.

Моя душевна яма занадто глибока, не моєму ж болю про це знати?»

Список літератури

Кубай Ю. Душа : роман / Ю. Кубай. – Київ : Брайт Стар Паблішинг, 2017. – 264 с.

Кубай Ю. Ідеальність : роман / Ю. Кубай. – Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2021. – 480 с.

«Коронація слова» нагородила переможців // Українська літературна газета. – 2016. – 24 черв. – С. 5.

Електронні ресурси

Ідеальність, Юлія Кубай [Електронний ресурс] // Книгарня «Є» : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – [Б. м. : б. в.]. – Режим доступу: <https://book-ye.com.ua/catalog/detektyvy/idealist/> (дата звернення: 10.12.2022). – Назва з екрана.

Юлія Кубай. Душа [Електронний ресурс] // Брайт Букс : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – [Б. м.: б. в.]. – Режим доступу: <https://brightbooks.ua/ru/dusha> (дата звернення: 10.12.2022). – Назва з екрана.

«Браво, Юлю! Ти – талант!», – про роман ковельської авторки Юлії Кубай «Душа» [Електронний ресурс]. – [Б. м.], 2017. – Режим доступу: <https://kowel.rayon.in.ua/news/40750-bravo-iuliu-ti-talant-pro-roman-kovelskoyi-avtorki-iuliyi-kubai-dusha> (дата звернення : 10.12.2022). – Назва з екрана.

Малко Кіра



Кіра Малко – соціолог за освітою, живе і працює в Києві. Має опубліковані есеї в українському та американських інтернет-журналах: The Devochki, The Establishment, ElectricLiterature.

Закінчивши університет, письменниця змінювала офісні роботи, намагаючись знайти своє місце і раптом опинилася на круїзному лайнері, працюючи стюардом буфету. Такий досвід став черговою спробою приміряти до себе іншу модель існування і зрештою оформився у роман під назвою «Нижче». У чому сенс людського існування? Що є рушійною силою, яка змушує суспільство рухатись уперед? У чому полягає сутність кохання та як воно виникає? Чи має людина право вбивати себе і чому вона це робить? У чому її сила? Ці та безліч інших питань порушує Кіра Малко у своєму дебютному романі.

Поставлені нею запитання змушують замислитись, шукати відповіді разом із автором та героями твору, порівнювати та приміряти ці питання до свого життя, світогляду та досвіду.

У чому сенс людського існування? Що є рушійною силою, яка змушує суспільство рухатись уперед? У чому полягає сутність кохання та як воно виникає? Чи має людина право вбивати себе і чому вона це робить? У чому її сила? Ці та безліч інших питань порушує Кіра Малко у своєму дебютному романі. Поставлені нею запитання змушують замислитись, шукати відповіді разом із автором та героями твору, порівнювати та приміряти ці питання до свого життя, світогляду та досвіду.

Нагороди та відзнаки:

✚ 2017 – III премія «Коронації слова» в номінації «Романи» за роман «Нижче»

«Нижче»



«Люди — то найпрекрасніша, найдивовижніша деталька у світовому механізмі. Немає нічого цікавішого за людей. Але розумієш це лише коли читаєш їхню посмертну біографію. А поки вони живі, рано чи пізно все одно виникає бажання запустити в них стаканчиком ванільно-шоколадного морозива».

уривок з книги

Після минулорічної інтернет-публікації уривку «Під ватерлінією» (з майбутньої книжки Кіри Малко) та схвальної реакції на нього, чимало читачів хотіли продовження — у

виданні повноцінного друкованого видання роману «Нижче».

Книжка вийшла прогнозовано цікавою, але й доволі непередбачуваною. У ній є не лише романтика подорожі, захоплення від незвіданих країв і нового досвіду — це на поверхні, а нижче — набагато більше: драматичні романтичні стосунки і тонкий психологізм. Тож попри те, що місцем подій роману Кіри Малко став переважно морський круїзний лайнер, моря, у звичному сенсі, там небагато, адже ця книжка радше про море почуттів.

Перша книжка автоматично наділяє автора статусом новачка, та після прочитання роману «Нижче» говорити так про Кіру Малко язик не повертається. Дебютантка виявилася на голову вищою за багатьох авторів із чималим книжковим доробком. Коли на 400 сторінках тексту лише кілька слів здаються неокочирними, це різке контрастує із мовною недолугістю та недбалістю часом навіть іменитих українських письменників.

Перша сотня сторінок, написана у гарному репортажному стилі, читається за лічені години, а з появою нових героїв, обставин, переміщень у часі (ні — це не фантастика), репортажний кістяк обростає елементами психоаналізу й екзистенціальними мотивами, переростає у мелодраму із вкрапленнями нуару та північноамериканської готики.

Усі ті принади, які захоплюють читача на початку книжки — можливість подорожувати з головною героїнею морями-океанами, пізнати щось незвідане, підглядати за життям і роботою на круїзному лайнері, — тією чи іншою мірою й надалі присутні, але в якийсь момент стають другорядними. Те, що виглядало легкою прогулянкою, раптом починає нагадувати експедицію в космос. Принаймні внутрішній космос.

Завдяки своїй афористичності, гармонійному поєднанню форми і змісту, у книжки Кіри Малко є для цього усі передумови — добрячу третину роману можна легко «розтягнути» на влучні цитати.

Чудову українську мову книжки не зіпсували навіть іншомовні запозичення. Вони там є, їх чимало, але у більшості випадків вони доречні та виправдані. Переважно це специфічна корабельна лексика, професійний сленг, лайка народів світу. Дорікнути авторці можна хіба за «чизкейк», який насправді сирник.

«Нижче» — це роман про професію. Чи цілий ряд професій, пов'язаних зі сферою обслуговування на круїзному лайнері. Останніми роками, внаслідок російської інтервенції, з'явилося чимало книжок про війну і, відповідно, професію солдата. Але в багатьох інших сферах такого виду літератури на українському ринку або дуже небагато, або ж взагалі нема. «Нижче» можна було б вважати унікальним в цьому сенсі виданням, якщо б у той же час не з'явилася схожа за тематикою книжка — «Ship Life. Сім місяців добровільного рабства» Ольги Мельник.

Відгуки:

Це книга-сюрприз, оскільки я ніяк не очікувала, що вона буде про почуття жінки до жінки. Але, тим цікавіше порівнювати, чи має невзаємне кохання гендерні особливості, чи ні.

Безперечною родзинкою, особливістю книги є детальний та аналітичний опис побуту круїзного лайнера, саме те, заради чого я купувала роман. І отримала, що хотіла - повне і різнобічне уявлення про таку роботу (офіціантки на лайнері). З моменту прочитання книги я інакше дивлюсь на персонал готелів та аніматорів, тощо. Адже зазвичай ми навіть не замислюємося, хто подає нам морозиво і чому. А раптом це майбутня відома письменниця, яка дотепно опише тебе у книзі?

Рекомендую роман до прочитання із застереженням 18+ :)

Тетяна Овдійчук

Читати:

- ✓ *тим, хто любить пізнавати нове;*
- ✓ *якщо важливо не лише ЩО, але і ЯК написано;*
- ✓ *людям із широкими поглядами на любов.*

Не читати:

- ✓ *любителям легких шляхів і простих відповідей.*

Список літератури

Малко К. Нижче : роман / К. Малко. – Київ. : Нора-Друк, 2018. – 400 с.

Електронні ресурси

Крупницький Л. Вершини і глибини «Нижче» Кіра Малко [Електронний ресурс] / Л. Крупницький // Читомо : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – [Б. м.], 2018. – Режим доступу: <https://chytomo.com/vershyny-i-hlybyny-nyzhche-kiry-malko/> (дата звернення: 14.11.2022). – Назва з екрана.

Нижче, Кіра Малко – Книга – Формат : відгуки [Електронний ресурс] // Наш формат : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – [Б. м. : б. в.]. – Режим доступу: <https://nashformat.ua/products/nyzhche-900128> (дата звернення: 14.11.2022). – Назва з екрана.

Мосевич Вероніка



Вероніка Мосевич – українська письменниця, лауреатка Міжнародного літературного конкурсу «Коронація Слова» за роман про Ярослава мудрого та його епоху «Гардаріка. Таємниця забутого світу», поетеса, композитор, аранжувальниця, співачка, авторка більш як 500 українських пісень, які протягом 20 років у касетах, CD – дисках та MP3-дисках випускали такі студії як «Фенікс», «Козак», «6 секунд». Вероніка Мосевич також і художниця. Неодноразово робила виставки картин, найбільша з яких розміром 4x5 м. Має авторську Facebook сторінку #VeronikasArt та музичний Youtube канал.

Авторка про себе:

«Народилась я у місті Дрогобич Львівської області. Навчалась у СШ № 2, музичилищі імені Барвінського, в ДДПІ ім. І. Я. Франка на факультеті математики і фізики, який закінчила з відзнакою. Двадцять років свого життя я присвятила музиці.

Писати люблю з дитинства. Часто говорила, що буду великою письменницею. Твори в школі давалися мені дуже легко, обожнювала їх писати. Наслідуючи мого старшого брата, на льоту придумувала вірші, і вже в п'ятому класі написала цілий збірничок. На рік пізніше почала писати фантастичну повість. В дорослому віці двадцять років присвятила написанню пісень (слів і музики), а також створенню аранжувань до них. Співпрацювала з трьома музичними студіями.

Я давно мріяла писати в жанрі історичного роману, викривати неправильно трактовані факти, показувати істинну історію нашого народу, яка оповита павутиною брехні попередніх можновладців-тиранів, що панували на наших споконвічних землях, захопливо описувати події, які відбувалися тисячу років тому, переглядати історію України на основі своїх досліджень, а також найновіших історичних пошукових робіт.

Хоч «ГАРДАРІКА. Таємниця забутого світу» — це історичний роман, але тут присутні цінності, що є актуальними саме в наш час, для сучасних людей. У ньому я намагалася закрити білі плями в історії. Це моє особисте історично-культурологічне дослідження. Це роман-відкриття, адже тут є багато такого, про що читач не знає і не здогадується. У цей роман вкладено душу, майже 1000 недоспаних ночей, море поїздок по місцях, про які я пишу, перечитано гори книг

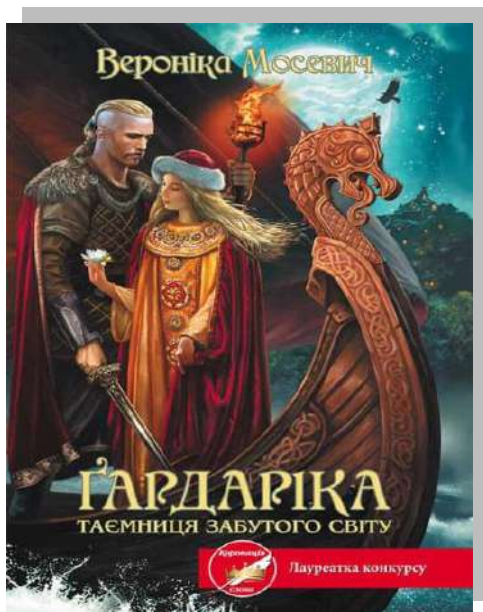
по історії, переглянуто всі найновіші дослідження і найголовніше — свідчення закордонних істориків. Пишу для тих, хто вже знудьгувався, очікуючи чогось новенького про наше історичне минуле, для тих, хто хоче почути правду, можливо, інколи дещо шокуючу.

Читачам хочу побажати: ніколи не здавайтесь, ідіть вперед, до здійснення своїх мрій!»

Нагороди та відзнаки:

- ✚ **2020** — лауреат Міжнародного літературного конкурсу Коронація Слова з історичним романом «Гардаріка. Таємниця забутого світу».
- ✚ **2020** — Спецвідзнака конкурсу «Коронація слова», «Міжнародне визнання» Німеччина за роман «ГАРДАРІКА. Таємниця забутого світу»

«ГАРДАРІКА. Таємниця забутого світу»



Це була країна великих градів. Столиця світанкового сонця — древня Гардаріка. Молодий князь Ярослав тут правив мудро та справедливо, вірячи в міць майбутнього своєї держави. І якнайліпше цьому мав сприяти майбутній політичний шлюб Ярослава із гордовитою скандинавською принцесою Інгігерд. Хто ж знав, що поступово політика переросте в кохання? Цього не міг прорахувати ніхто. Як і те, що принцеса вже була заручена. Тим часом Святополк, зведений брат Ярослава, готує кровопролитну змову. Чи об'єднає це колишніх ворогів, чи розірве пута дружби? Чи підточить це владу Ярослава і зробить його безпомічним, чи, навпаки, додасть йому сили до боротьби і спонукає до великих звершень? На далеких скандинавських берегах шалений вітер змін, що дме з Аркони, віщує Інгігерд любов та війну. А ще — нашіптує таємну правду про Володимирового сина. Правду, що переверне світ Ярослава. Чи похитне вона древні склепіння могутнього світу Гардаріки?...

Уривок з книги

Книга «Гардаріка. Таємниця забутого світу» – роман від української письменниці Вероніки Мосевич. Варто зазначити, що Мосевич більше музикантка ніж письменниця. В неї за плечима авторство більше декількох сотень пісень, а також ціла добірка картин. Вона любить тематику українського фольклору, саме через що вирішила написати книгу в стилі альтернативної древньої Русі з нотками

фантастики. Книга принесла авторці нагороду в конкурсі «Коронація слова». Події в романі відбуваються навколо вигаданого світу – «Гардаріка».

Головними героями в цій історії виступають князь Ярослав – молодий та вправний воїн, а також відомий правитель і княжна Інгігерд – принцеса з Скандинавії. Їх шлюб був політично вмотивований, проте згодом він переростає в справжні почуття. Читати онлайн книгу «Гардаріка. Таємниця забутого світу» за авторства Вероніки Мосевич українською мовою можна, користуючись нашим електронним ресурсом.

На противагу Ярославу виступає його зведений брат – Святополк. Він є головним антагоністом, що має на меті завадити щастю Ярослава та Інгігерд, готуючи переворот. Читач мусить дізнатися в книзі, як з цієї ситуації вийдуть головні герої, та на що їм для цього доведеться піти. Антураж староруської епохи доповнює та прикрашає драматичну історію.

Образ Ярослава Мудрого такий колоритний, такий реалістичний, приклад для наслідування і герой для молодих дівчат, які візьмуть собі його за взірць справжнього чоловіка. Коли читаєш цю книгу і вона викликає такі шалені емоції, виникає думка: «А може це і є призначення цієї авторки – написати нам нашу історію такою, щоб ми пишалися тим, що ми українці?» Сюжет витриманий і виплеканий авторкою, доведений до абсолюту. Персонажі дуже яскраві, чудово прописані. Неперевершені описи природи. Це ідеальна історія про українську минувшину. Ти от читаєш і думаєш: «Як же класно, що ми українці!»

Список літератури

Мосевич В. Гардаріка. Таємниця забутого світу : роман / В. Мосевич. – Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2020. – 480 с.

Мосевич В. Вероніка Мосевич, історичний роман «Гардаріка. таємниця забутого світу» / В. Мосевич // Українське слово. – 2021. – 29 черв. – 12 лип. (№ 25-26). – С. 18-19.

Електронні ресурси

«Гардаріка. Таємниця забутого світу»Вероніка Мосевич [Електронний ресурс] // KnigoGo : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – [Б. м. : б. в.]. – Режим доступу: <https://knigogo.com.ua/knigi/gardarika-tayemnytsya-zabutogo-svitu/> (дата звернення: 23.11.2022). – Назва з екрана.

Історично-пригодницький роман «Гардаріка. Таємниця забутого світу» [Електронний ресурс] // Комітет з Національної премії імені Тараса Шевченка : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – [Б. м.: б. в.]. – Режим доступу: <http://knpu.gov.ua/content/%D1%96storichno-prigodnitskii-roman-%C2%ABgardar%D1%96ka-ta%D1%94mnitsya-zabutogo-sv%D1%96tu%C2%BB> (дата звернення: 23.11.2022). – Назва з екрана.

Ніка Нікалео



Ніка Нікалео (справжнє ім'я Хідченко Вероніка Олександрівна; народилася 16 лютого 1973, Львів) — українська письменниця, громадська діячка та журналістка. Дипломант конкурсу «Коронація слова – 2010» за роман «Dolce Vita». Лауреат «Коронації слова-2013» у номінації «Вибір видавця» за роман «Любові полум'я». Дипломант Корнійчуківської премії за дитяче фентезі «Небесний острів».

Ніка Нікалео народилася у місті Львові в інтелігентній мистецькій родині. Мама — Хідченко Богдана Іванівна — Заслужена артистка України, оперна співачка, тато — Хідченко Олександр Андрійович — арт-

менеджер, підприємець. Ще у школі захоплювалася музикою та літературою. Була солісткою ВІА у місцевому Палаці піонерів на «Погулянці». Дописувала у різні видання починаючи від «Піонерської правди» і завершуючи славнозвісним журналом «Вокруг света». Саме редакція останнього порадила їй писати і далі, не зупиняючись. Першу вищу освіту здобула Львівський національний університет імені Івана Франка, закінчила факультет журналістики та отримала диплом і свідоцтво перекладача, написавши і захистивши дипломну роботу англійською мовою.

Другу освіту отримала у Львівській комерційній академії на факультеті фінансів. Там же 10 років пропрацювала літературним редактором фахових видань. Це додало їй впевненості у своєму володінні словом і 2007 року вийшла друком її перша книга «Марк і Цезар у Зеленоводді».

Через два роки на місцевому 12 каналі Львівського обласного державного телебачення у ранковому з'являється авторська сторінка «Читай з Нікою Нікалео!». У якій вона робить швидкий огляд новинок книжкового ринку, бере цікаві інтерв'ю у знаних метрів літератури та перспективних письменників-початківців. Передача проіснувала два роки. В той самий час Ніка Нікалео із захопленням займається творенням нової соціально-культурної спільноти, яка за кілька років переростає у Львівський жіночий літературний клуб. Вони часто зустрічаються у кав'ярнях міста Лева, де обговорюються цікавинки і відкриття у літературі, різні напрями та перспективи, колеги обмінюються своїми дописами, критикують та допомагають розвиватися одна одній. Серед учасників спільноти в різний час були чи є: Тетяна Белімова, Ольга Деркачова, Наталка Гурницька, Галина Вдовиченко, Христина Лукашук, Дара Корній, Анна Хома, Анастасія Нікуліна, Любов Долик, Ірина Хомин, Наталія Лапіна, Світлана Горбань, Наталка Ліщинська, Уляна Дудок та ін.

Спочатку працювала вчителем англійської мови, паралельно розробляла як редактор рубрики «Стиль» (про зірок шоу-бізу, моду) журнал, що створювався (є сигнальні примірники) «МІРС-телеграф». 1993-2002 — перекладач з англійської, польської та російської ТзОВ будівельна компанія «Лідер», за сумісництвом Голова відділу маркетингу. 2002-2011 — редактор науково-економічних та гуманітарних фахових видань Львівської комерційної академії. 2011-2012 — директор з маркетингу ТзОВ «Компанії «Лідер». 2009-2013 — автор і ведуча літературної сторінки на «12 каналі» ЛТБ у передачі «Вже ранок». 2013 і далі — Голова ГО «Львівський жіночий літературний клуб». 2016 — керівник Благодійного фонду «Розвиток громади». Улюблений вислів письменниці «Усе роблю з любов'ю».

Ніка Нікалео живе на дві країни. В Україні мешкає у Львові. А з літа 2021 року другою домівкою стало королівство Бельгія, невеличке містечко між Брюсселем та Гентом. Виховує двох дітей: сина Лева та доньку Роксану-Олександрю. Саме від імені сина і походить її псевдо.

Ніка Нікалео постійно відстежує новини та відкриття у галузі фізики і нейролінгвістики, письменницю цікавить все нове та невідоме, пізнання світу завжди у пріоритеті серед усіх інших знань. Шукає інформацію про таємниці та легенди минулих цивілізацій на Землі. Захоплюється також українською етнографією та фольклористикою. Особливе місце у серці Ніки Нікалео займає класична музика та рояль, що ще із дитинства розцвіли у її житті особливим шармом та ніжністю після навчання у спеціальній музичній школі ім. Соломії Крушельницької.

Любить перечитувати біблійські притчі і знаходити їх відгук у власному житті і близьких людей. Цікавиться психологією та соціонікою, у цих науках віддає перевагу науковій літературі, яку із задоволенням читає та досліджує Звісно, любить спілкуватися з людьми, адже цього вимагає, як професія, так і поклик серця.

Часом малює, а влітку присвячує вільний час квітникові та маленькій грядці. Впевнена, що таке спілкування з природою допомагає досягнути гармонії та затишку у душі, дає натхнення до творчості. Ця любов до квітів дала поштовх до написання роману «Квітницарка», що вийшов у видавництві Клуб сімейного дозвілля, з яким вона співпрацює. Роман викликав резонанс у ЗМІ та потрапив до довгого списку рекомендованої літератури для дорослих «Еспресо». Роман — невігдана історія з життя пересічної жінки, яка, як пуп'янок розквітає після тяжкого удару долі. «...це лише на перший погляд «жіночий роман», тому що такий поділ літератури є дуже умовним і не завжди виправданим.

Не настільки все просто в сюжеті цього роману, адже письменниця, ніби мимохідь, короткими репліками персонажів висвітлює суспільно значущі проблеми та виклики сьогодення України. Ось як передано роздуми про владу в нашій державі: «... Адже система не зміниться. То нікому не вигідно. Влада в нашій країні — найвигідніший із бізнесів. Приходиш, і «Разделяй и властвуй».

Велику частину життя письменниці займає основна робота — благодійна діяльність та громадська робота. Першою гучною справою стала організація та

проведення благодійного аукціону «Заради життя» на допомогу зраним воїнам Львівського військово-медичного клінічного центру західного регіону. Зараз благодійний фонд повністю взяв на себе роботу із соціалізації дорослих і дітей з особливими потребами, дітей-сиріт та напівсиріт, допомагає із лікуванням закордоном, співпрацюючи із Міжнародною організацією «Kiwanis».

Творчу кар'єру Ніка Нікалео розпочала із публікацій у журналах «Пізнайко», «Ангелятко», у газетах «Життя. Історії», «Високий замок». Автор дитячої книги у стилі фентезі «Марк і Цезар у Зеленоводді» (в-во «Аверс», 2007) та романів «Dolce Vita» (в-во «Аверс», 2011), «Любові полум'я» (в-во «Аверс», 2014), «Одно дихання на двоих» (в-во КСД, 2015). Героїні її книг — сильні особистості. Зазвичай це жінки, які беруть долю у свої руки і вперто ідуть до мети, що аж ніяк не позбавляє їх тих самих слабкостей, що й пересічних жінок: пристрасті, кохання, жалю і розпачу, сліз і страждань. Та однаково найбільшою цінністю у житті кожної завжди є сильний характер і цілеспрямованість. Укладач серії збірок Львівського жіночого літературного клубу та авторка оповідань про Львів у «Львів. Кава. Любов» (в-во КСД, 2015), «Львів. Смаколики. Різдво» (в-во КСД, 2016), патріотичній двомовній збірці «Україна в мені» (в-во «Апріорі», 2015).

Відзнаки на нагороди:

- 2010** — дипломант конкурсу «Коронація слова-2010» за роман «*Dolce Vita*»;
- 2012** — відзнака за найкраще оповідання журналу «Склянка часу *Zeitglas*» у конкурсі новел;
- 2013** — відзнака за найкраще оповідання журналу «Тернопільська липа»;
- 2013** — Лауреат «Коронації слова» у номінації «Вибір видавця» за роман «Любові полум'я»;
- 2014** — диплом від «Корнійчуківської премії» (Одеса) за фентезі для дітей «Небесний острів».
- 2018** — відзнака «Люди Львова» у номінації «Золоте перо» за укладання та авторство серії збірок про Львів: «Львів Кава Любов», «Львів Смаколики Різдво», «Львів Пані Панянки» та ін.

Життєве кредо авторки:

«Усе роблю з любов'ю».

«Dolce Vita, або кінець гламуру»



«Dolce Vita, або Кінець гламуру» – роман про сучасний образ гламурної жінки, яка розривається між збереженням власних інтересів та несподіваною інтрижкою. «Кохання-гроші-сім*я» – це новий любовний трикутник від авторки роману. Що стає вершиною цієї геометричної фігури? І чому саме такий вибір робить героїня? Хто чи що схиляє її до нього? Чотири подруги — чотири психологічних жіночих портрети допомагають знайти відповіді на ці запитання.

«Роман про реальних жінок, написаний жінкою. Не боюся майже лайливого лейбла «жіноча проза»! Вона, на мій погляд, нічим не гірша за чоловічу, просто більш вишукана і

чуттєва. І що поганого у тому, що на пострадянському просторі нарешті і жінки почали активно писати? Звісно, не усі зазнають слави і гонорарів Джоан К. Роуллінг, але те що наші книги здатні добросовісно конкурувати на полицях книжкових крамниць, давно ні в кого не викликає сумнівів.

Із зміною суспільно-економічного ладу у нашій країні відбулися незаперечні зміни і у нашій свідомості. Народилося покоління людей з іншим мисленням і з іншими цінностями. Втративши орієнтир «Ленін-партія-комунізм», ми не отримали на заміну нічого іншого. Бо ж віру у Бога з нас майже витравили. «Король помер! Хай живе король!» — і місце зайняв універсальний всемогутній фетиш під грубою назвою «бабло», яке має воістину магічний вплив. Вперше почула це слово, коли прийшла працювати літредактором до одного з львівських вишів. Подумала, що це чиєсь прізвище.

«Се ля ві», — каже одна із героїнь мого роману. «Хочеш бути щасливою, живи легко», — додає інша. Думка — суб'єктивна. Адже формула щастя у кожного своя. Усі головні герої і героїні книги — яскраві представники недавно сформованого бізнес-класу в Україні. Вони ще пам'ятають той час, коли, напівголодні, чекали у студентському гуртожитку на передачу з дому. Тому і поставили собі за мету матеріальний достаток. Досягли її. Але однаково усім чогось бракує. Кохання, кар'єри, грошей? Схоже на те, що чогось іншого. Можливо, когось ці жінки роздратують, хтось навіть позаздрить їм, а хтось просто посміхнеться, впізнавши себе. Який час, такі і його герої. Література — як фотографія у фотошопі, тільки злегка прикрашена авторським домислом.

Хм... здається, обійшлася без недоречного пафосу».

Ніка Нікалео

«Любові полум'я»



Палке кохання талановитої молодої співачки Віоли та успішного готельєра Віктора вкидає пару у вир подій, що різко змінюють долі не тільки їх обох, а й людей, що їх оточують. Це любов, що перебуває поза дозволеною віссю координат, це почуття, що мучить сумління, вихованої на українських християнських традиціях і цінностях головної героїні книги. Однак, прийнявши рішення самій керувати своїм життям, Віола йде пробоем до своєї давньої і головної мети у житті – стати прямою світової оперної сцени. І її глибокі почуття до одруженого чоловіка стають не лише необхідним поштовхом до сходження і крутим поворотом долі... Паралельно існують якісь майже магічні, складно усвідомлювані нематеріальні, та ще й

матеріальні речі, які у сукупності здатні протистояти усім найсміливішим замислам. На думку авторки, яка захоплюється квантовою фізикою, магія – це ті фізичні закони, яких ми ще просто не знаємо. І це напряду дотичне до любові. Почуття, яке хвилює людину найбільше. Почуття, яке здатне як сотворити найнеймовірніші дива, так і зруйнувати неприступну Трою. Насправді потужна любовна лінія роману є лише доповненням до основної ідеї роману, яка розкривається проникливому читачеві під час прочитання. І це відкриття багатьом додасть нових ідей, сили і віри у себе.

Список літератури

Зінченко Т. Черешні, кава і натхнення / Т. Зінченко // Україна молода. – 2017. – 5 лип. – С. 14.

Електронні ресурси

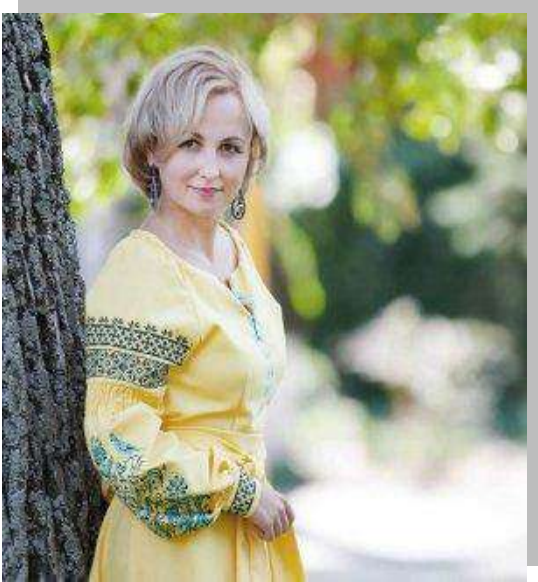
Книга «Dolce Vita, або кінець гламуру» [Електронний ресурс] // Наш формат : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – [Б. м. : б. в.]. – Режим доступу: <https://nashformat.ua/products/dolce-vita-abo-kinets-glamuru-500401> (14.12.2022). – Назва з екрана.

Ніка Нікалео – Любов і полум'я [Електронний ресурс] / Live Lib : [сайт].- Електрон. текст. дані. – [Б. м. : б. в.]. – Режим доступу: <https://www.livelib.ru/book/1000974852-lyubovi-polumya-nika-nikaleo> (дата звернення: 14.12.2022). – Назва з екрана.

Ніка Нікалео – Booxters [Електронний ресурс] // Booxters : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://booxters.com/authors/nika--nikaleo> (дата звернення: 14.12.2022). – Назва з екрана.

Ніка Нікалео : Критика, біографія, книжки, твори, фото : проза [Електронний ресурс] // Сучасна українська книгосфера : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – [Б. м. : б. в.]. – Режим доступу: <http://avtura.com.ua/writer/268/> (дата звернення: 14.12.2022). – Назва з екрана.

Саліпа Ольга



Народилася Ольга Саліпа 12 квітня 1986 року в Гусятині, Тернопільської області. Навчалася в густинській школі, де й почала писати свої перші вірші. Згодом вступила в Гусятинський коледж ТДТУ (нині – Тернопільський Національний технічний університет імені Івана Пулюя) (організатор виробництва).

У 2008 році закінчила Кам'янець-Подільський національний університет за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Українська мова та література. Англійська мова та література».

Проте, закінчивши магістратуру, жодного дня не працювала за фахом, оскільки одразу пішла в декретну відпустку. Народила двійню: синочків Дмитра й Ігоря. Коли їм виповнилося три роки, з сім'єю переїхала на Сумщину, в місто Охтирка, куди чоловік Сергій Саліпа отримав направлення на військову службу. Саме в Охтирці Ольга Ігорівна вперше спробувала себе в ролі журналіста на місцевому телебаченні. А вже згодом стала редактором обласного тижневика. Вона присвячувала весь свій час сім'ї та роботі, а коли була вільна хвилина, бралася за голку і вишивала.

До Хмельницького разом із синами повернулася після того, як у зоні АТО загинув її чоловік. Письменниці хотілося бути ближче до своїх батьків і до батьків свого коханого, які проживали у Старокостянтинові. Там Ольга Ігорівна працювала на сайті одного з місцевих Інтернет-видань, згодом отримала пропозицію працювати прес-секретарем міського голови.

Вірші почала писати з семи років. У старших класах поезія з'явилась на сторінках колективних збірок місцевих поетів. У 1996 році стала членом клубу талановитої молоді «Молода муза».

Брала участь у багатьох літературних конкурсах: лауреат районного фестивалю «Веселкове Надзбруччя», переможець районного конкурсу авторської поезії, присвяченого Лесі Українці (2001 р.), переможець конкурсу читців (номінація — «Авторська поезія»), присвяченого Міжнародному дню рідної мови (2002 р.).

Вірші поетеси друкувались у районних газетах «Вільне життя», «Свобода», «Ровесник», деякі із них увійшли до шостого випуску збірки молодих літераторів Тернопільщини «Перші ластівки».

Після тривалої паузи (біля 10 років) поетеса повернулася до літературної творчості: свої вірші Ольга Саліпа почала викладати у Facebook, але вони слугували лише ліричним підписом до її фотографій. Потім письменниця помітила, що вірші викликають більше зацікавлення, ніж фото. Відтак зрозуміла, що вони мають право на самостійне життя і свої авторські фото вже почала підбирати як ілюстрацію до віршів.

У 2019 році на Книжковому Арсеналі в Києві, поетеса представила свою поетичну збірку «Територія жінки», в яку увійшла майже сотня віршів, написаних у 2017-2018 роках. Основною тематикою поезій Ольги Саліпи є жіноча лірика, тема жінки, жіноча душа та почуття. Її поетична героїня – сильна жінка, яка вміє відчувати і хоче бути слабкою.

«Я називаю цю книгу путівником для чоловіків, хоча більшість моїх читачок – жінки. Книжка має 5 розділів, кожен з них – «кімната» на території жінки: в її домівці та душі. Кожен має різні емоції.» Навесні 2019 відбулася презентація книги «Великдень через Збруч», що об'єднала під своєю обкладинкою вісім авторів, які живуть по обидва боки Збруча. До збірки увійшло два оповідання Ольги Саліпи. – «Лаковані черевички» і «То не я».

«Вони кардинально різні і за змістом, і за настроєм, – каже письменниця. – Перше є більш атмосферним. Мені було приємно його писати, адже там є багато моїх дитячих спогадів. Дія відбувається у моєму рідному Гусятині – містечку на Збручі. Сама історія вигадана, проте спогади реальні. Друге оповідання з більш історичним підтекстом. В його основі – правдиві події. Я спробувала зазирнути в душу людини, яка, можливо, мала вплив на розвиток історії України, але ніхто досі не знає, чи та людина винна в тому, що сталося, чи може вона спокутувати свій гріх перед Великоднем».

Восени того ж року автори презентували продовження книги – цикл оповідань «Покрова через Збруч».

В 2019 році Ольга Саліпа стала співавтором коміксу про супергероя Хмельмена — «Таємниці Хмельвіля», надрукованого накладом 500 примірників в україномовному варіанті та ще 300 — англійському.

2020-2021 роки є справді зоряними у творчості Ольги Саліпи. Саме у цей період один за одним виходять її романи «Оля» (про Ольгу Кобилянську), «Теплі історії про справжнє: як бути щасливим попри все», «Зламани речі», «Будинок на Аптекарьській». Письменниця має насичений творчий графік, до якого входять зустрічі з читачами, презентації книг, поїздки з одного міста в інше, запрошення на телебачення, інтерв'ю з представниками ЗМІ тощо. На своїй сторінці на Facebook Оля постійно ділиться дописами про той чи інший захід. З них можна дійти висновку: вона щаслива! Це щастя найбільше видають очі, які сяють, наче діаманти.

Нагороди та відзнаки:

- ✚ III премія конкурсу «Смолоскип»;
- ✚ Диплом фіналіста конкурсу «Гранослов»;
- ✚ **2021** - I премія у номінації «Романи» конкурсу «Коронація слова» за твір «Оля» (**2020**);
- ✚ **2021** - **3** премія конкурсу «Гранд Коронація слова — **2021**» (роман «Шанці»);
- ✚ Відзнака за найкращий твір на воєнну тематику «За висвітлення жахів війни на прикладі родини, котра жила на Збручі — і опинилася на розломі країн і культур» — роман «Шанці».

Цитати про письменницю:

- ✓ *Це дуже грамотна ідея – зі структурою книжки*
Володимир Павловський, режисер
- ✓ *Основна особливість віршів Ольги Саліпи – сповідальність*
Михайло Цимбалюк, письменник, журналіст.
- ✓ *Інколи, коли бракує слів для реакції на якусь ситуацію, я говорю з людьми віршами Ольги Саліпи*
Леся Стебло, волонтерка, громадська діячка

«Оля»



«...Поки одні співчують її самотності інші на пальцях перераховують її чоловіків...»

З дитинства Ольга розуміє, що вона «не така». Її сила лякає і притягує, її почуття і пристрасть горять вогнем. Але вона сама – згоряє чи гартується?»

Ось він, ідеал: розумний, інтелігентний Маковей. Негідник чи рятівник? Злочинець чи жертва? Бо ж власні «скелети в шафі» не дають про себе забути. На шляху їхнього спільного щастя багато тіней з минулого»

уривок з книги

Кобилянська. Про неї знають все, але її не знає ніхто. Щоденники, листи, твори... Найбільша містифікація української літератури, створена нею самою. Роман «Оля», володар Гран-прі «Коронація слова – 2020», не про письменницю, а про жінку. Пристрасну, вперту, але з власними комплексами та помилками, живу...

На презентації Ольгу Саліпу запитали, чому роман заснований на біографії саме Ольги Кобилянської. Авторка відповіла, що ця письменниця цікава їй як жінка, як особистість, яку ми пізнаємо з її творів. Також авторка зазначила, якби особисте життя в Кобилянської склалося вдало, то українське письменство, можливо, втратило б одну новаторську на ті часи письменницю.

«Оля» — роман «від жінки про жінку й для жінок». Цей текст розрахований на дівочу аудиторію: у ньому змальовується палке та незламне кохання сильної духом Кобилянської до красивого, але слабохарактерного Осипа Маковея. Молода феміністка, яка гідно боролася за свої права та рівність із чоловіками, готова зректися себе, свого творчого начала заради милого чоловіка, котрий зумів розворушити її упереджене серце. Незважаючи на теплі взаємини, спільні інтереси, однакові погляди на сутність буття, Маковей відштовхує Ольгу. Йому більше імponує горда й непохитна Кобилянська, яка живе у листах і зворушливих оповіданнях, ніж та, що намагається в усьому щиро догодити.

Історія сліпої любові до чоловіка, історія великої зради, спричиненої кращою подругою. Це також чуттєва сторінка біографії Ольги Кобилянської. Тим більший подив викликала різниця холодності зовнішнього прояву і пристрастей, що вирували у неї всередині. Тепер сказали б, що цей роман про токсичні стосунки. І це справді так.

Роман можна цілком занести до жанру «художній нон-фікшн». Заснований на реальних подіях, він сповнений авторських родзинок і пікантних спецій. На пікантності наголошено не випадково – на сторінках є доволі відверті сцени.

Це стовідсотковий жіночий роман, де головні герої – відомі постаті української літератури та мистецтва, почуття і пристрасті яких перетворились на любовний трикутник.

На сторінках роману постають певні історичні моменти – наприклад, поява вуличного світла в Чернівцях, питання необхідності отримання освіти та обмежених щодо неї поглядів, проблема прав жіноцтва до самостійного вибору. Через героя Івана Франка у книзі постає питання єдності України. Це все великі плюси – заохочувати сучасного читача цікавитись подіями з нашої історії.

Особливої уваги заслуговує мова роману. Вона є простою і водночас цікавою. Мудрі цитати — «... є в тому щось сакральне — дивитися на чоловіка, як він їсть», «жінка — це основа, на якій чоловік будує решту», «шлюб — то перед людьми. А між двома — лише любов. Шлюб — це умовності. Головне — щастя», вишукані метафори — «кожна наша думка — то всього лише хмара, що літає десь над головою», дотепні порівняння — «жінка і наука — як свиня і вельон», яскраві епітети, діалектизми, архаїзми — «бембетель», «матура», «куліш», «метрика» (у значенні «свідоцтво про народження»), «гербата», «камізелька», гардеробні деталі (мереживна сорочка з її детальним описом, бордова сукня нижче коліна, яка

додавала головній героїні рішучості, масивний капелюх із зігнутими крисами і пером посередині) — досить-таки вміло виконали свою роль — привабили читача й змусили його тримати руку на пульсі.

Список літератури

Саліпа О. Оля / О. Саліпа. – Харків : Фоліо, 2020. – 218 с.

Бобрик-Кримська Т. Презентація дебютного роману / Т. Бобрик-Кримська // Слово Просвіти. – 2021. – 29 лип.-4 серп. (ч. 30). – С. 13.

Бобрик-Кримська Т. Дебютний роман Ольги Саліпи / Т. Бобрик-Кримська // Літературна Україна. – 2021. – 14 серп. – С. 19.

Коронація під час коронавірусу. Міжнародний літературний конкурс «Коронація слова» оголосив на 20-й, ювілейній, церемонії, що пройшла онлайн, переможців у номінації «Романи» // Літературна Україна. – 2020. – 11 лип. – С. 1.

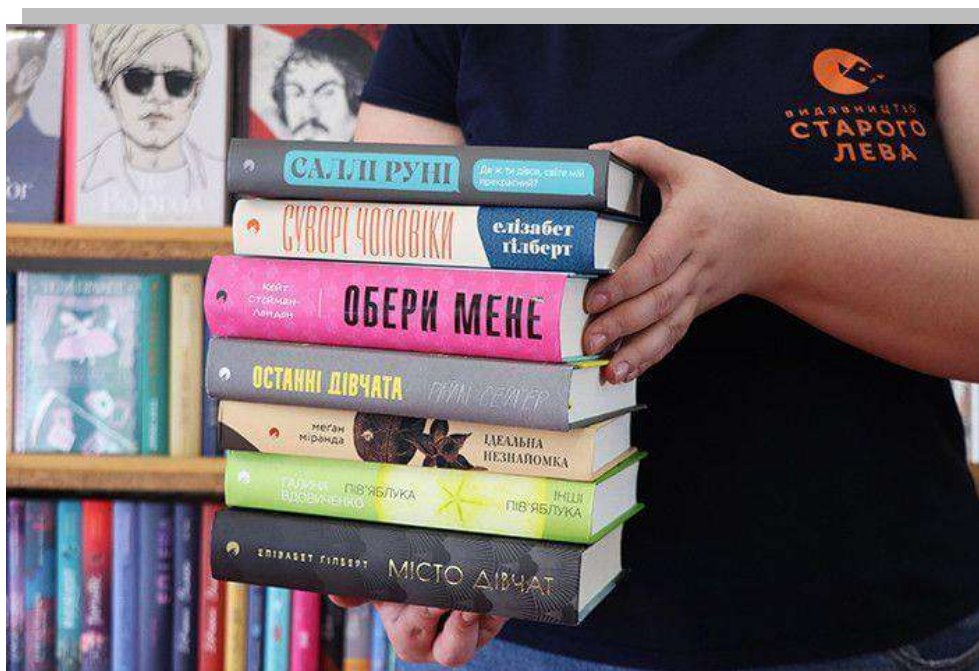
Крас В. У «Коронації слова» переміг роман про Ольгу Кобилянську / В. Крас // Газета по-українськи. – 2020. – 16 лип. – С. 1, 12.

Радецька А. Зоряний час Ольги Саліпи / А. Радецька // Літературна Україна. – 2021. – 25 верес. – С. 4.

Електронні ресурси

Біографія – Salipa [Електронний ресурс] // Розробник Дуванов Ігор / Целінь Артур : [сайт]. – Електрон. текст. дані. – [Б. м.], 2020 – Режим доступу: <http://salipa.epizy.com/index.html> (дата звернення: 14.12.2022). – Назва з екрана.

Хоменко В. Ольга Саліпа «Оля» [Електронний ресурс] / В. Хоменко // Читай : [блог]. – Електрон. текст. дані. – [Б. м.], 2021. – Режим доступу: <https://chytay-ua.com/blog.php?id=1179> (дата звернення: 14.12.2022). – Назва з екрана.



Феномен жіночої прози

Біобібліографічний покажчик

Вип. 5

Укладач:

Ольга Пошибайло

Редактор
Комп'ютерний набір
Комп'ютерна верстка
Відповідальна за випуск

Н. Фенько
О. Пошибайло
О. Якубовський
С. Сичова

Підписано до друку 15.12.2022. 40 стор. Тираж 3 прим.
Обласна бібліотека для юнацтва імені Олеся Гончара
36039, м. Полтава, вул. Олеся Гончара, 25 а
[http:// libgonchar.org](http://libgonchar.org) E-mail: pobugonchara@ukr.net